

ОЛИМПИАДА ТЫҢААҤЫННААХ КҮННЭРЭ

Бу дьыл олунньу 26 – күлүн тутар 3 күнүгүгүр С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар быйыл оскуоланы бүтэрээччилэргэ анаан, РФ Кини үрдүк үөрөх кыһалара олимпиада ыһта кэлэлэр. Олимпиада кытта барыта 11 улуустан кэлэлэрэ бытаанналар. Манна ситиһилээхтик кыттыбыттар хамшык идэҕэ сайаапка биэрбиттэригэр көрөн, үрдүк үөрэххэ быһа кинээр быраабы уонна ону туоһулуур диплому ыһаллар. Биир кэлим эксээмэн түмүтэ учуоттанар. Олимпиада сүрүн быһаанын улуустаагы үөрэх управлениетын научнай-методической отделын начальнига Анастасия Петровна Григорьева билиһиннэрэр:

- Билиһини туругунан 250 оҕо сайаапкатын тутан олоробут. Россия 13 үрдүк үөрөх кыһаларыттан 12 бэрэстэбиитэл кэлэн, олимпиаданы ыһгаллар. Ол иһигэр Дальнай Востоктаагы федеральной университеттан П.В. Зиновьев, А.И. Герцен аатынан Россиятаагы государственной педагогической университеттан Т.С. Назмутдинова, Санкт-Петербург куорат университеттарыттан гидрометеорология үөрөхтө-
төн Т.Н. Наумова, Бонч-Бруевич аатынан телекоммуникация университеттан М.С. Аксенов, В.И. Ульянов аатынан электротехническэй үөрэх тэриититтэн В.Б. Давыдов уонна А.В. Ранчин, Дальнай Востоктаагы государственной сибээс университеттан Н.А. Денейкина, К.А. Тимирязев аатынан Россиятаагы аграрнай университеттан Л.Ю. Демина, В.П. Горюхова аатынан Москваагы государственной аг-

рарнай университеттан Р.Ф. Филонов, Сибирдээки федеральной университеттан А.Н. Ботвич, Ураллаагы государственной лесотехническэй, горнай, Б.Н. Ельцин аатынан федеральной университеттар бэрэстэбиитэллэрэ Л.Д. Кузнецов, Ураллаагы федеральной университеттан Е.Е. Захаров баар буолаллар. Олимпиада кэлбит оҕолорго 108 миэстэ көрүллэр. Күлүн тутар 2 күнүгүр түмүктэрэ номнуо тахсар.

Бу хамшык олимпиада республика үрдүнэн 8-с төгүлүн ыһтыллар. Билинн улуус оҕолоро урукку сылларга, холобура, 2011 сыллаахха 8 оҕо, 2012 сыллаахха 6 оҕо ситиһилээхтик туттаран, Россия үрдүк үөрөх кыһаларыгар үөрөнү сылдьаллар.

Төрөспүттэр, үөрэнээччилэр, Чурапчыга бастакытын ыһтыллар үрдүк таһымнаах олимпиадага бары кыагы

туһанан, ситиһилээхтик туттарарга кыһаллыҥ. Быйыл оскуоланы бүтэрээччилэригэр үөрөхтөрүн таба талан, иһики олохторугар өскөөх хардыһыны оҕорон, республикаларын, дойдуларын аатын ааттатар бастыҥ специалистар тахсыахтара диин эрэнибит.

Бу күннэргэ ыһтыллыахтаах олимпиада бары кыттыбылаахтара, оскуоланы бүтэрээччилэр иһигэр дьулургутун ыһыктыбакка, ситиһилээхтик кыттарыгылар барарабыт.

Нарына БУРЦЕВА.

УГУЙА, ЫҢҢЫРА ТУРУОҕА

Билинн оскуолабыт саха чулуу уола, саха суругун-бичигин төрүттээбит С.А.Новгородов үгүс аатын сүтөрүнөн кээн туттабыт. Олунньу 13 күнэ С.А.Новгородов төрөөбүт күнэ-Ийэ тыл уонна сурук-бичик күнүнэн билиһиннэ-
лэн, республикабытыгар үөрүүлээхтик бэлэттэнэрэ үгэскэ кубулуйда. Бу күнүгү сөп түбөһүннэрэн, төрөөбүт тыл декадата ыһтыллан, сыл ахсын үгүс оҕону түмэ тардар. Улуу биир дойдулаахпыт С.А.Новгородов аатын үйэттигинэ оскуолабытыгар араас хабааннаах үлэ ыһтыллар.

Быйылгы Ийэ тылга аныллаах нэдиэлэ "Сахам тылын иһиги кэскилэ" диин ааттаах көрөхсө биллээх кылаас чаастарынан сагаланна. Төрөөбүт тыл күнүн үөрүүлээхтик бэлэтиир линиятаагы алыс түһүлгэтэ тэрилинэ. Улуустаагы Арчы дьээттигэр айыртан айдарылаах алыс-чыттар Надежда Михайловна Заболоцкая, Николай Афанасьевич Федоров кэлэн оҕолору, үлэһиттэри алдан, арчылаан бардылар. Манна саха тылын, литературатын учуутала Т.М.Пестерева саха поэттарын төрөөбүт тыла анаабыт хоһоорой хоһоонноруттан танан өнөрбүт уус-уран дьүһүбүтүн 2-с кылаас үөрэнээччилэрэ ааҕан сэр-
гэхситилэр. Саалаа толору мустубут сахалыы танаастаах оҕолор, учууталлар "Өрөгөй ырыатын" ыһлаан ньиригитилэр.

Олунньу 14 күнүгүр бастыҥ кэһибиэт С.А.Новгородов үгүс холобурутар тирэ-
нэн, оҕо төрөөбүт тылын билэр, тылы са-
таан ырыттар, сыаналыыр дьоруун бөр-
бөрүкэллэр улуустаагы "Эдэр лин-
вист" тыл түһүлгэтин саха тылын, ли-
тературатын, төрүт култуура учууталла-
ра илээн-сагалан ыһтылар. Бастакы түһүмүгүр 5-с, 8-с кылаастарга саха ты-
лыгар, литературатыгар олимпиада ыһ-
тыллына. Боотуруускай улуус исто-
рийтыгар сыһыаннаах ыһытты эмиэ бэ-
рилинэ.

Күн иһиге агарыгар бу оҕолор хама-
анданан төрөөбүт тыл бааһын көрөхсө-
төргө аналлаах "Тыл абылаҥа" элек-
троннай оонньуу күрээр күөн-
көрүстүлэр. Манна дириг билиһинээх,
сыһы-хотуу ойдоох, айымньылаахтык
сыһыаннаспыт, көрөхсө биллээх тыл
оонньуугун айан, толкуйдан кэлбит,

иһиг эйгэни хаан, оҕолору оонньотор
хамаандалар ордук чордойдулар.

Тыл бырааһынньыктын кыһылаа-
хтарын эвэрдэлээһин өрө күүрүүлээх-
тик, кырдык да бырааһынньыктыы
быһыһа-майгыта ааста. Оҕо тылга
дьоруун тургутар, сыаналыыр бастакы
түһүмэххэ 5-с кылааска Милена По-
селескал (Диринг агрооскуолатта, учуу-
тал Осипова Л.А.), 6-с кылааска Майна
Коржанина (Диринг агрооскуолатта, учуу-
тал Далбаева М.Н.), 7-с кылааска Саа-
кылаана Захарова (Хатылы оскуолатта,
учуутал Макарова Н.В.), 8-с кылааска
Алена Калачева (ЧРОСИО, учуутал
Кузьмина А.Н.) 1-кы миэстэ буолулар.

Иккис түһүмэххэ хамаанданан "Тыл
абылаҥа" электроннай оонньуу күрөҕүр
Чурапчы орто оскуолатын хамаандата
бастаан кыһыны өрөгөйүн биллэ, 2-с ми-
эстэни Чакыр орто оскуолатын хамаан-
дата ыһла, 3-кэ Одьулуун орто оскуола-
тын хамаандата тарыста. Маны таһынан
үчүгүйдик кыттыбыт хамаандалар анал
аатынан бэлэттэннэлэр.

"Эдэр линвист" тыл түһүлгэтэ
үрдүк таһымнаахтык буолан ааста. Ба-
рыта улуус 18 оскуолатта, 84 үөрэнээччи
кыттыһыны ыһла. Учууталлар, араас
нэһилиэк оҕолоро бэркэ сөбүлээн, асты-
нан тарастылар. Хас биирдэи кытты-
быт иһиги "Кырдык да, төрөөбүт тылы-
нан аагар, суруйар кыахтаһы" – туохха
да тэҥнэммэт улуу дьол" диин итэҕэйэн,
саха тыла сайдарыгар өсөө элбэх кыла-
агы кылларар баҕалаах тарастылар.

Саха саарына С.А.Новгородов аатын
үйэттибит, Ийэ тылга аһаабыт нэдиэ-
лэбит оскуола иһигин кылаастарынан
оһуохай күрөһүнүн түмүктэммитэ ордук
көрөхсө биллээх буолла. Бастаабыт кы-
лаастарга хайдал сурук туттарылыһна,
бастыҥ оһуохай эттөөччилэргэ анал аат-
тар иһэрилиннэлэр.

Саха нуруотун улуу сырдатааччыта
С.А.Новгородов аатын үйэттиргэ, саха
тылын сайыннарыгар бары дьу-
луһуобун. Кини үлэлээбит үлгү, хаал-
ларбыт нэһиликэтигэр, тус бэйэтин ум-
сулланнаах холобура үүнэр көлүөнэни
көтөрүгүн-көтөрүс ыһыра-угуйа ту-
руоҕа!

Лия ОХЛОПОВА,
Чурапчы орто оскуолатын 11-с
кылааһын үөрэнээччигэ.

Спорт

ОДЬУЛУУНҢА СЭТТИС СПАРТАКИАДА

2013 сыла Боотуруускай улуус төрүттэммитэ 375, Чурапчыны спортнай дэ-
шт спорт төлөһөөх тэрииттэччигэ, Россия "Урожай" обществоһун бочуоттаах
үлэһитэ А.К. Софронов төрөөбүтэ 85, үс ыһаһы Олимп чыгчаалыгар таһаарбыт
ССРС, Россия, Саха Республикатын үтүөлээх тренерэ Д.П. Корзин төрөөбүтэ 85
сылларын бэлэтиирэ. Бу үбүлүйдүөх сыла Одьулуун нэһилигэр Саха Республи-
катын алын сүһүөх идэҕэ бэлэмнэр үөрэх үлэһиттэрин 7-с спартакиадата ыһты-
лыһа.

Барыта 12 лицей хамаандатыттан 200-төн тахса кыттааччы 6 көрүнүгэ күрэхтэ-
тилэр – волейболта, сыал ыһытыгыгар, саахымакка, дуобакка, остуол тенниһигэр уон-
на канат тардыһылыгыгар. Сыал ыһытыгыгар (1 эр киһи, 1 дьахтар) күрөс быһыаһы-
ларыгар Нам хамаандата бастаата, иккис А. Карпов, М. Адамска састааптаах Одь-
улуун ыһааччылаара, үсүһү Уус-Алдан ыһылар. Остуол тенниһигэр (1 эр киһи, 1
дьахтар) бастакы миэстэни Одьулуун хамаандата (Р. Поселескай, Ч. Ксенофонтова),
иккис Ньурба Маар бөһүөлөгүн хамаандата, үһүскэ Амма Алтаный хамаандата
тарыстылар. Дуобакка (1 эр киһи, 1 дьахтар) Уус-Алдан Суоттута кыһылылааһынан
тарыста, иккис Одьулуун (А. Карпов, Н. Попова), Монго-Ханалас Төһүлүтэ үһүс бу-
олулар. Саахымакка (1 эр киһи, 1 дьахтар) Нам бастакыны, Суотту иккисин, Дьок-
уускай куорат 11-с №-дээх лицейэ үсүһү ыһылар. Волейболта хамаандата 4 эр киһи,
2 дьахтар оонньоот. Түмүкэ Нам кыһыда, Алтан иһигэ, Дьокуускай 11-с №-дээх
лицейэ үһүс бириһистээх миэстэни ыһылар. Бүтэһик көрүнүнэн канат тардыһы-
та буолла. Ыһылаах-хаһылаах кыһыны түмүгүр Алтан иһигэ тарыста, Нам ик-
кис, Одьулуун үһүс буолулар.

Уопсай түмүккэ 17 очукуолаах Нам бастакы, 18 очукуолаах Одьулуун иккис, 20
очукуолаах Уус-Алдан үһүс тахсаннар, республика алын сүһүөх идэҕэ бэлэмнэр
үөрэх салаатын үлэһиттэрин сыһыны ой, кыраҕы харах, бэргэн туттуу туругун тургу-
тулар улахан түһүлгэ кыһылаахтарын буолулар.

Профессиональнай-техническэй үөрэхтэһин системэтигэр өр сылларга үлэ-
эбит бу үөрэхтэһин үтүөлөөх үлэһитэ, нэһилиэк, лицей иһиге туттар, ыһытыыр
киһигэ С.Д. Диодоров нэһилигэни дьонун-сэргэтин, тэрииттэрин түмэ тардан, 70-
тан тахса сыаналаах бириһистэри бэлэмнэн кыттыһыны ыһыт спортсменнэри бэлэ-
тииргэ туһаныллан, чакчы умкуллубат өйбүлү хаалларда.

Одьулууннаагы лицей саҥа таас дьээтигэр спартакиада кыттылаахтара
дьоһуонаах сыһыалаһи кыһаһыгар сыһыан, ыһаһы ыһыа, хоһоорой хоһоон иһиг-
тилэр, ирэ-хоро көсөттүлэр, дуоһула сыһыаннаһар.

Анатолей ЕФРЕМОВ.

ПОТРЕБСОЮЗ ТЭРИАЛИБИТЭ 95 СЫЛА

ҮҮНҮҮ-САЙДЫ СУОЛУНАН

Мярыкчааннаабы потребообщество сзыбэтин

«МАНЧААРЫ ООНЬУУЛАРЫН» БЭЛЭМНЭЭХ

Бейшаты 19-с "Манчаары соннуулары" бейизхэ ыгтылларынан дьону аһатыгха эрдэттэн элбэх бэлээнэни үлэ барыахтаах Ирабэйилер хонтуруолдуур тэрилтэлэринэн күүскэ туруохтара, онно бөлөмнөх буолуохха наада. Дьону аһатыгха үлэллэр дьон сарсыарда эрдэттэн түүн хойукка диэри үлэллиллэр, күрэхтэһиллэри көөр бйизхэ суох буолар.

2. Пайыздары кытары башка үчкөттөрдөн:

Г.В. СМЕРНИКОВ,
Магистрант факультета ПО багратымын ахуйн
председатель.

**РЫН» БЭЛЭМНЭЭХ
КӨРСҮӨХЛҮТ**

И. Г. КАРПОВА,
Российская Федерация, потребкооперация, г. Ульяновск

И. Г. КАРПОВА.

Руслан Федотов

Представитель в республике омского, нижекамского, волжского шинных заводов.

ИП Федотов Р.Е.

Представляет в республике комплекс автотракторной, сельскохозяйственной техники и запасных частей - белорусских, российских, украинских, чешских заводов

Магазины «КАМАЗ МТЗ», «Автозапчасти УАЗ» и «Инструменты» реализуют:

Трактор МТЗ-82.1 (русская сборка) — 950 000 руб.
Трактор МТЗ-82.1 (белорусская сборка) — 950 000 руб.
Трактор МТЗ-82.1 с усилен. перед. мостом — 980 000 руб.

- Двигатель Д-243-91 (МТЗ-80/82) — 160 000 руб.
- Двигатель Д-245.12С-231Д с жиги, евро. (ЗНД) 210 000 руб.
- Двигатель КАМАЗ (оба 740) 210 л.с. — 450 000 руб.
- Двигатель КАМАЗ-ЕВРО-1 (оба 740.11) 240 л.с. — 550 000 руб.
- Двигатель КАМАЗ-ЕВРО-1 (оба 740.13) 260 л.с. — 600 000 руб.

• Приемник тракторный 2ПТС-4, 5м — 360 000 руб.
• Погрузчик универсальный ПКУ-0,8 (без кабины) — 135 000 руб.
• Погрузчик быстросъемный ПБМ-800 (без кабины) — 145 000 руб.
• Кабина УАЗ ПКУ-0,8 — 19 000 руб.
• Кабина УАЗ ПБМ-800 — 22 000 руб.
• Рабочий инструмент погрузчика-катков ПКУ-0,8-60 000 руб.
• Пресс-подборщик рулевой ПР-145С — 550 000 руб.

Минитрактор WEITUA TY244 — 280 000 руб.
Минитрактор DONGFENG DF244 (с дусой безопасности и гидравликой) — 260 000 руб.
Пресс-подборщик УКО850 с барабанами — 210 000 руб.

Всегда в наличии:

- запчасти от автомобилей КАМАЗ, ЗИЛ, ГАЗ, УАЗ, ВАЗ
- запчасти от тракторов Т-150, ДТ-75, МТЗ, ЛТЗ-60, Т-40, Т-25, Т-16
- коленвалы ЯМЗ-236/238, КАМАЗ, КАМАЗ-ЕВРО, СМД-60 (Т-150), А-41 (ДТ-75), СМД-18 (ДТ-55), Д-243 (МТЗ-82), Д-245 (ЗИЛ-Бычок, ГАЗ, ПАЗ), Д-65 (ЛТЗ-60, ЮМЗ), Д-144 (Т-40), Д-21/120 (Т-16, Т-25), ГАЗ-53, УАЗ, ЗМЗ, ВАЗ
- радиаторы МАЗ, УРАЛ, КАМАЗ, Т-150, Т-4/ТТ-4 (А-01), ДТ-75 (А-41, СМД-18), ДТ-55 (СМД-14), МТЗ-80/82 (Д-240/243), МТЗ-1523 (Д-260), ЗИЛ-130, ГАЗ-53, ГАЗ-3308, УАЗ все модиф., ВАЗ
- сердечники радиаторов СМД-60, А-01, А-41, СМД-18, МТЗ, Д-65
- турбокомпрессоры ТКР-6, 0/6, 1/6, 5.1 (Д-245 все модиф.), ТКР-7Н1 (КАМАЗ), ТКР-7М1 (Д-260, 1/260, 2, МТЗ-1221/1523), ТКР-7М3 (Д-440/442, ДТ-75) ТКР-8, 5Н1 (СМД-18, ДТ-55), ТКР-11Н1 (СМД-60, Т-150), ТКР-11Н3 (Д-160, Т-130), ТКР-9-12 (ЯМЗ-238/240, МАЗ, КРАЗ, К-700) произв-ва России, Белоруссии, Украины, Чехии
- топливные насосы ТНВД: ЯМЗ-238, КАМАЗ, СМД-60, А-01, А-41, СМД-18, Д-243 (все модиф.), Д-245 (все модиф.), Д-65 (ЛТЗ-60, ЮМЗ), Д-144 (Т-40, сварочный аппарат, бетономешалка), Д-21/120 (Т-16, Т-25) производства заводов НЗТА, ЯЗТА, АЗТА, ЧЗТА (Россия), МОТОРПАЛ (Чехия), МАШИДА (Китай)
- форсунок, распылителей, пьезоэлектрические пары, клапанные пары, подкачивающие насосы от ЯМЗ-236/238, КАМАЗ, СМД-60, А-01, А-41, СМД-18, Д-243 (все модиф.), Д-245 (все модиф.), Д-65 (ЛТЗ-60, ЮМЗ), Д-144 (Т-40), Д-21/120 (Т-16, Т-25) производства заводов НЗТА, ЯЗТА, АЗТА, ЧЗТА (Россия), МОТОРПАЛ (Чехия), МАШИДА (Китай)
- корзины сцепления и диски ведомые ЯМЗ, КАМАЗ, Т-150, А-01, А-41, СМД-18, МТЗ-80/82, МТЗ-1221/1523, ЮМЗ, ЛТЗ-60, Т-40, Т-25, Т-16, ЗИЛ-130, ГАЗ-53, УАЗ все модиф., ВАЗ
- валы карданные МАЗ, КАМАЗ, УРАЛ, Т-150, ДТ-75, МТЗ, ЛТЗ-60, Т-40, УАЗ все модиф.
- рессоры и листы рессорные МАЗ, УРАЛ, КАМАЗ, САЙГАК, ЗИЛ, прицепа 2ПТС-4, УАЗ все модиф.
- гидроцилиндры ЦС-125, ЦС-100, ЦС-80.40 (ПКУ-0,8), ЦС-80.56 (отвал ДТ-75), ЦС-75, ЦС-63, ЦС-50, ЦС-40 (рулев. Т-16, с/х техника), подъемная платформа КАМАЗ-5511/55102, прицепа 2ПТС-4
- насосы НШ-10, НШ-16, НШ-32, НШ-50, НШ-100
- гидрораспределители Р-80 (Т-16/25/40, ЛТЗ-60, ЮМЗ, МТЗ, ДТ-75, Т-150); Р-160 (Т-130, Т-170, К-700/701); МР-80 (усиленный МТЗ, ДТ-75), МРС-70 (МТЗ-1221/1523)
- фильтры воздушные, масляные и топливные; подшипники; сальники (манжеты); ремнаборы прокладок к двигателям; ремкомплекты РТИ
- насосы безомаслостойкие диаметром Ø6-75мм
- рукава высокого давления (РВД) под ключи 19, 22, 24, 27, 32, 36, 41
- рукава для вывозов, фрезов и бетоновозов Ø65 мм, Ø75 мм, Ø100 мм
- канаты стальные Ø8мм, Ø11мм, Ø12мм, Ø13мм, Ø14мм, Ø15мм, Ø16мм
- насосы вакуумные КО-505А (КАМАЗ), КО-503 (ГАЗ-53) и шланги к ним
- коробки отбора мощности КОМ: КО-505А (КАМАЗ), КО-503В (ГАЗ-53 с бензин. двиг.), КО-503В-2 (ГАЗ-53), УВД 10.000А (для доильных аппаратов)
- стартеры редукторные, от всех отечественных авто, трактор, двигателей (произв-ва России, Чехия, Китай)
- аккумуляторы 6СТ-55, 6СТ-62, 6СТ-75, 6СТ-90, 3СТ-215, 6СТ-135, 6СТ-190
- стекла лобовые, задние, дверные, боковые КАМАЗ, МТЗ, ЛТЗ-60, Т-25, Т-16, УАЗ
- дп. универсальные отопители в сборе, радиаторы отопителей и моторчики к ним 12В, 24В
- светотехника автотракторная фары, фонари, подфарники, рассеиватели, светодиодные лампы
- шины и камеры для грузовых и легковых автомобилей, для тракторов заводов Омский, Восток, Н-Камск, ЯШЗ, Матадор
- масла моторные, трансмиссионные, гидравлические: ЛУКОЙЛ, OILRIGHT, MOBIL, ZIC, Castrol

Бензоинструмент:

STIHL MS180 (1,5 кВт, 40см, 1,3) — 8400 руб.
STIHL MS211 (1,7 кВт, 40см) — 11850 руб.
STIHL MS250 (2,3 кВт, 40 см) — 16200 руб.

Снегоходы

Буран СБ-640А без х/запуска
Буран СБ-640А с х/запуском
Буран СБ-640 Т4 (4-х тактный)
Сани ПТД-2500
Двигатель РМТ-640-34

Котел КВ-300

Работает на твердом, газообразном и жидком топливе

Мотоциклы Минск «Лидер», «Пионер»

Мотоциклы «Альфа»
Квадроцикл 150СС
Квадроцикл 50СС-110СС
Трициклы «Муравей» (4-х тактный)

ИП Федотов Руслан Еремеевич аккредитован ОАО «Россельхозбанк» как официальный поставщик тракторов марки МТЗ и сельскохозяйственной техники

БЕЗ ПЕРЕРЫВОВ И ВЫХОДНЫХ.
Режим работы с 8.00. до 21.00.

Работаем по наличному и безналичному расчету.

Предоставляем кредит по 1 документу через Азиатско-Тихоокеанский и Альфа Банки

Наш адрес: Н-Бестях, ул. Ленина, 23, тел. магазинов: 8(411-43)47050, 47210
«Автозапчасти»-47 256, «Строительный»-47 051, «Инструмент»-47 773

Единственный представитель в РС(Я) пилорамы «КЕДР»

